

2. Закон України «Про освіту» від 23.05.1991 р. № 1060-XII // Відомості Верховної Ради УРСР. — 1991. — № 34. — Ст. 451.
3. Закон України «Про вищу освіту» від 17.01.2002 р. № 2984-III // Відомості Верховної Ради України. — 2002. — № 20. — Ст. 134.

Шматова Ю.О., ст. викладач,
кафедра правового регулювання економіки

ПРАКТИКА ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ МАЙБУТНЬОГО ЮРИСТА

Професія юриста — одна із найдавніших у людському суспільстві. На сьогодні сучасний Український юрист — це людина, яка не лише має вищу юридичну освіту а, насамперед, це — професіонал найвищої кваліфікації. Професіоналізм сучасного юриста складається із таких складових, як професійні знання, навички та вміння, загальна освіченість та особисті якості. Даний симбіоз породжений професійною підготовкою, яка складається з теоретичного та практичного закріплення знань студентів.

Всім відомий вислів Аристотеля, що розум полягає не лише в знаннях, але й у вмінні застосувати знання на практиці. Тому сучасний студент повинен мати розуміння того, що теоретичні знання — лише основа для роботи, а практичні знання є подальшим засобом професійного зростання, адже досвід, як відомо, дає тільки практика.

Перше, на що слід звернути увагу, — це те, що практичні навички у майбутніх юристів повинні формуватися поступово. Розмежування між здобуттям суто теоретичних знань або лише практичних навичок — недоцільне і не сприятиме позитивному результату. Таким чином, потрібно оптимізувати навчальні плани, враховуючи принцип безперервного поєднання отриманих студентом теоретичних знань і професійних умінь і навичок. Наприклад, корисною видаватиметься практика студентів з першого курсу, яка матиме ознайомчий характер (екскурсії до державних органів влади). Даний вид практики повинен покладатися на куратора (наставника).

Юридична клініка — це особливий механізм сприяння якості юридичної освіти. Консультування населення на волонтерських засадах якнайкраще надає змогу застосувати отримані знання на практиці, здобути досвід реального спілкування з людьми та вирішення їх складних життєвих ситуацій з позиції закону. Окрім того, у ході консультативної діяльності майбутні юристи отримують можливість оцінити свій рівень підготовки, можуть знайти свої «слабкі місця», виокремити основні орієнтири для подальшого розвитку своїх професійних навичок. Даний вид практики доцільно застосовувати на другому курсі.

На третьому курсі студенти повинні проходити практику в органах державної влади та місцевого самоврядування, що надасть можливість їм сформувати своєрідний професійно-орієнтований світогляд і світосприйняття.

Позитивний вплив матиме і розширення баз практики на четвертому курсі, зокрема проходження студентами практики в приватних юридичних фірмах (консультантами), адвокатських об'єднаннях. Оскільки, більшість випускників юридичних вишів стають адвокатами або юристами, для цього слід налагодити більш тісну співпрацю держави з приватними установами. Юридичні фірми повинні сприяти подібним прагненням своїх працівників і забезпечувати їх підтримку та стимулювання. Крім того, слід впровадити практику орієнтування навчального процесу саме на консультативну діяльність, а зокрема доцільно використати позитивний досвід іноземних держав, наприклад, Німеччини, які залучають адвокатів практиків у навчальний процес з тим, щоб забезпечити підготовку кожного студента з перспективою й порядком дій адвоката.

Здобутий теоретичний і практичний досвід на попередніх курсах, дає можливість студентам п'ятого курсу обирати самостійно базу практики, за певним напрямом обраної діяльності та здійснювати фахове удосконалення. Крім того, це може бути виражено у науково-дослідній роботі, подальшому стажуванні в юридичних фірмах, які мають іноземних клієнтів.

Для того щоб практика не залишалася формальністю необхідно підвищити ефективність контролю з боку ВНЗ і запровадити підсумковий іспит бази практики.